

PLAY IT FOR CHANGE

Pozicijski dokument

Sažetak

Pokreni promjenu je europski projekt čiji je cilj podizanje svijesti i osnaživanje mlađića i djevojaka koristeći glazbu i druge audiovizualne medije, a u svrhu prevencije rodno uvjetovanog nasilja. Provodeći projekt posljednje dvije godine u školama u šest različitih zemalja (Katalonija, Španjolska; Hrvatska; Slovenija; Poljska; Grčka i Cipar) utvrdili smo neke temeljne principe osnaživanja i uključivanja mlađića i djevojaka u borbu za rodnu ravnopravnost, kao i izazove i potrebe nastavnika/ca u prevenciji rodno uvjetovanog nasilja.

O Projektu

Pokreni promjenu-Senzibilizacija i osnaživanje mladih za prevenciju rodno uvjetovanog nasilja kroz audiovizualne medije i glazbu. Broj Ugovora: REC-VAW-AG-2016-02-776965.

Koordinator

Fundació Surt, Katalonija (Španjolska)

Partneri

KMOP – Grčka

The Peace Institute – Slovenija

Feminoteka – Poljska

CESI – Hrvatska

Mediterranean Institute of Gender Studies (MIGS) – Cipar

Uvod

Suzbijanje rodno uvjetovanog nasilja jedan je od najvećih izazova s kojima se suočavaju društva 21. stoljeća. Da bismo razumjeli i borili se protiv ovog fenomena, kako u sadašnjosti tako i u budućnosti, ključno je analizirati njegov utjecaj među mlađim generacijama te na koji se način među njima održavaju stereotipi i patrijarhalne uloge koje perpetuiraju ovakvo kršenje temeljnih ljudskih prava.

U današnje su vrijeme glazba i audiovizualni mediji mladima od velike važnosti. Fokusiranje na glazbu nam omogućava da istražimo kako se modeli maskuliniteta i femininiteta te društvene norme koje se tiču seksualnosti i partnerskih odnosa razvijaju i transformiraju.

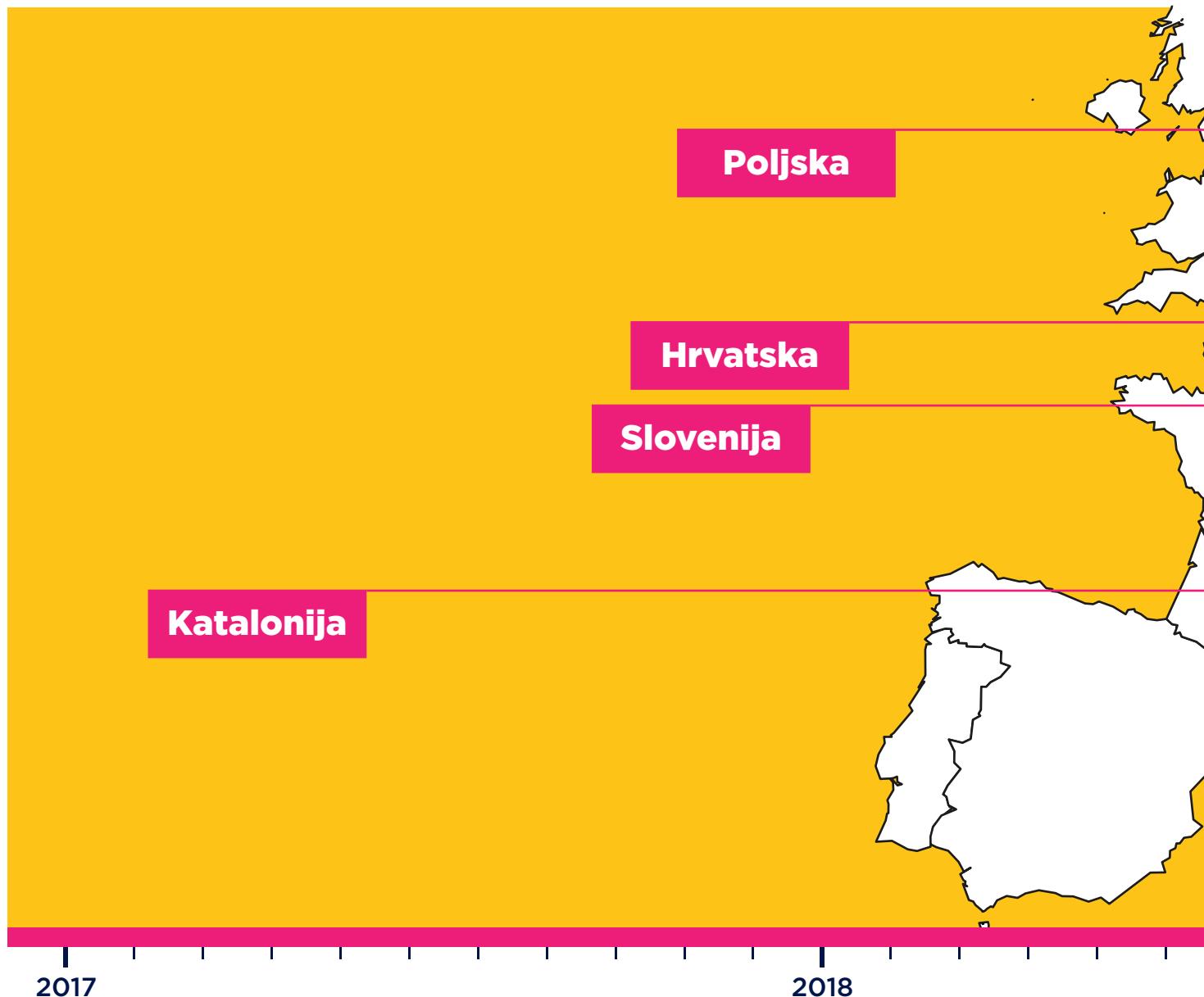
Nisu bitni samo tekstovi pjesama. Poruka koja se prenosi putem slika u video spotovima te način na koji se žene i muškarci prikazuju također ima vrlo značajnu ulogu. Štoviše, snažan utjecaj na mladiće i djevojke koji su u procesu odrastanja imaju i sami umjetnici/ce, bilo u pogledu njihovih očekivanja, ukusa, samoizražavanja, načina oblaženja ili odnosa prema drugima.

Unatoč nespornim globalnim napredcima feminističkog pokreta u posljednjim desetljećima, veliki broj glazbenih djela još uvijek stvara i potiče nejednakosti te razne oblike diskriminacije žena, kao što je mit o romantičnoj ljubavi ili stvaranje pritiska da se prilagode društveno nametnutim standardima ljepote.

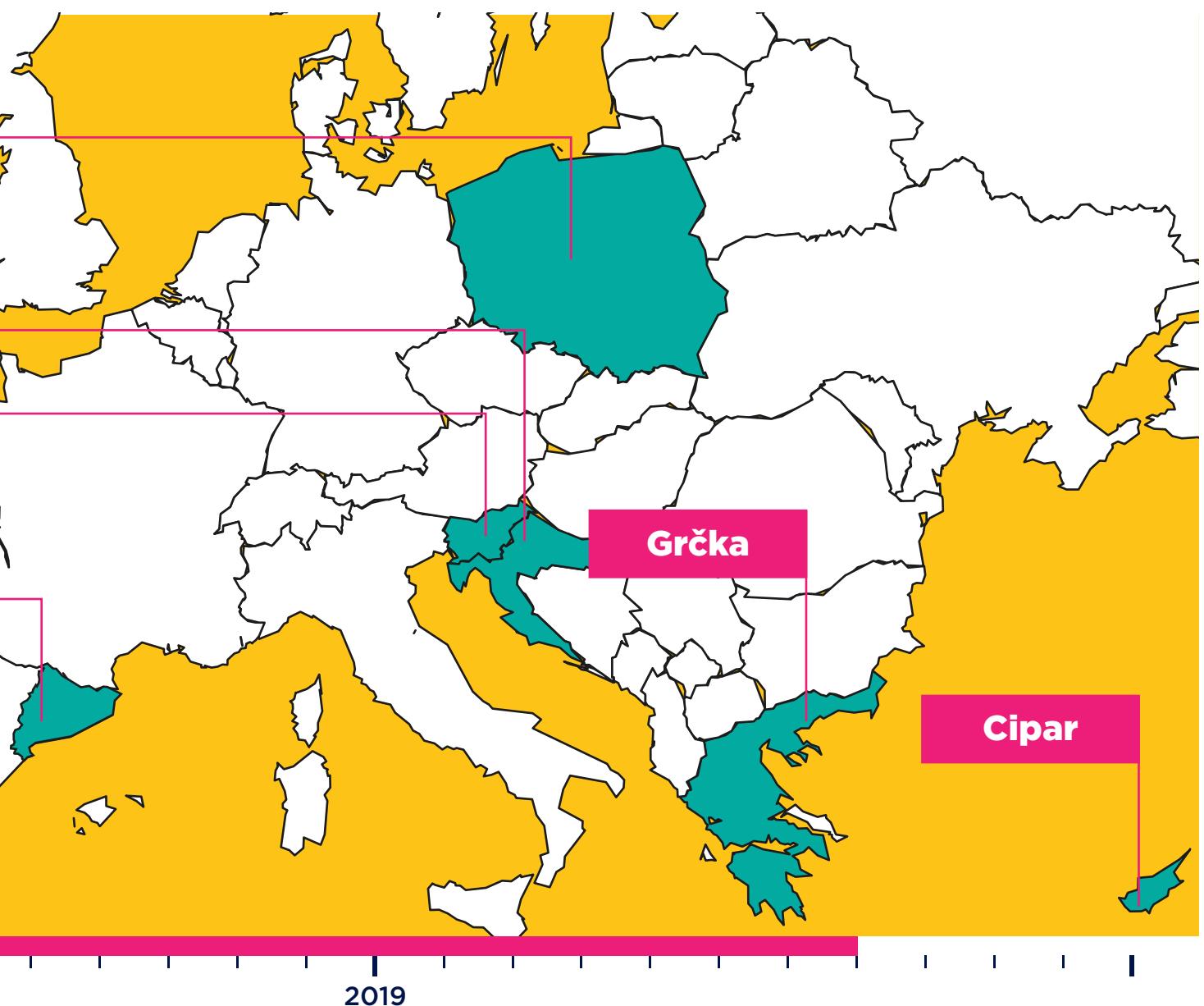
Važno je identificirati postojeće specifične pojavnne oblike seksizma i rodno uvjetovanog nasilja, a strategije prevencije moraju biti u skladu s trendovima i karakteristikama današnjeg društva. Uzimajući u obzir visok stupanj uključenosti adolescenata/ica u audiovizualnoj i glazbenoj kulturi, inovativne metodologije koje koriste glazbene i audiovizualne medije nameću se kao važno sredstvo prevencije.

Pristup i rezultati

U sklopu projekta Pokreni promjenu, koji je financiran od strane Europske unije u okviru Programa o pravima, jednakosti i građanstvu, izrađen je plan za prevenciju rodno uvjetovanog nasilja među adolescentima/icama korištenjem glazbenih i audiovizualnih medija.

Tijekom dvije godine provedbe projekta, nastavnici/e i učenici/e u dobi od 12-18 godina iz zemalja sudionica promatrali su i analizirali rodne stereotipe i uloge u glazbi, uključujući mitove o romantičnoj ljubavi i rodno uvjetovanom nasilju.

Osnaživanje adolescenata/ica:

Slušanje i gledanje glazbenih uradaka omogućilo je djevojkama i mladićima da otvoreno razgovaraju o ovim problemima. Promišljanje o pjesmama i umjetnicima/ama koji su im bili poznati i kojima su se divili rezultiralo je približavanjem i pobuđivanjem interesa za obrađene teme; osim toga, pisanje pjesama i snimanje glazbenih spotova dodatno je razvilo kreativnost učenika/ca koji su sudjelovali u projektu.

Uz jačanje umjetničkih vještina, rad u grupama ojačao je međusobnu potporu i suradnju učenika/ca iz istih razreda što je također rezultiralo i povećanjem kohezije i povjerenja unutar grupe. Zapravo, omogućen je proces individualnog i kolektivnog osnaživanja mladića i, posebno, djevojaka. Projekt je, barem djelomično, odgovorio na njihovu potrebu za raspravom i adresiranjem pitanja povezanih s rodom i odnosima s kojima se svakodnevno suočavaju.

Izazovi nastavnika/ca:

Jedan od najznačajnijih problema koji je identificiran kao prepreka promicanju ravnopravnosti i sprječavanju rodno uvjetovanog nasilja bio je manjak edukacije nastavnika/ca i postojećih resursa vezanih uz pitanja roda, rodno uvjetovanog nasilja ili LGBTI prava. Većina nastavnika/ca u školama nikad nije bila na edukacijama iz gore navedenih područja.

U tom smislu, nastavnici/ce složili su se da bi znanje i praktični alati za borbu protiv rodnih neravnopravnosti i rodno uvjetovanog nasilja, uključujući prevenciju, otkrivanje, upućivanje i podršku trebali biti dio njihovog temeljnog sposobljavanja za rad.

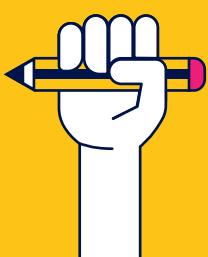
Taj nedostatak strategija i alata podrazumijeva poteškoće u uvođenju rodne perspektive i promicanju ravnopravnih i kvalitetnih odnosa u njihovom profesionalnom radu.

Nadalje, u nekim zemljama nefleksibilnost školskog kurikuluma otežava mogućnost uvođenja neobaveznih školskih predmeta za koje nastavnici/ce smatraju da su prioritetni, kao što je sustavna seksualna edukacija tj. učenje o odnosima i seksualnosti.

U tom pogledu, nedovoljna institucionalna podrška za razvoj inovativnih programa usmjerenih na iskorjenjivanje rodno uvjetovanog nasilja i promicanje ravnopravnih, kvalitetnih i nenasilnih odnosa u obrazovnoj sferi i dalje je od presudne važnosti.

Zaključci i praktične preporuke

Projekt Pokreni promjenu prepoznao je neke posebno važne elemente u jačanju prevencije rodno uvjetovanog nasilja u školama. Ti su aspekti predstavljeni u nastavku u obliku preporuka:

Pristup usmjeren na mlađe. Primjena pristupa usmjerenog na mlađe znači stavljanje fokusa na interese, potrebe i afinitete adolescenata/ica i uvažavanje njihovih različitosti. Drugim riječima, u pristupu, metodologiji i sadržaju preventivnih akcija potrebno je izbjegavati perspektivu odraslih. Zato je ključno uključiti i osnažiti adolescente/ice te osluškivati njihove zahtjeve, mišljenja i zabrinutosti.

Seksualna edukacija. Djevojkama i mladićima nedostaje obrazovanje o seksualnosti i partnerskim odnosima. Nisu im dostupni pozitivni i raznovrsni uzori ponašanja što ih čini podložnijima utjecaju dominantnih društvenih modela. Osobe na koje se ugledaju, a koje su prisutne u medijima i popularnoj glazbi ponekad, ni približno, ne odražavaju feminističke vrijednosti. Iz tog je razloga, iz feminističke i interseksionalne perspektive, uvođenje obveznog predmeta seksualne edukacije neophodno za prevenciju rodno uvjetovanog nasilja, ne samo među adolescentima ili mladima, već i u cijelom društvu.

Rodna perspektiva. Feministička i interseksionalna perspektiva trebala bi biti prisutna ne samo u rješavanju problema koja su izravno vezana uz rod ili nasilje, već i u svim disciplinama i područjima rada, uključujući školsku organizacijsku strukturu. Ovo je dio izazova uključivanja rodne perspektive u obrazovni sustav.

Istraživanje rodno uvjetovanog nasilja među mlađima. Potrebno je nastaviti istraživanja o oblicima rodno uvjetovanog nasilja koje doživljavaju adolescenti/ce. Još uvijek imamo puno toga za istražiti o načinima otpora i suočavanja od strane djevojaka koje trpe nasilje te uslugama i resursima koji su im potrebni da napuste nasilne odnose i započnu procese oporavka.

Prati nas

PLAYITFORCHANGE.ORG

 Instagram: [@playitforchange](https://www.instagram.com/@playitforchange)

 Youtube kanal: [@playitforchange](https://www.youtube.com/@playitforchange)

Kontakt

Fundació SURT

C/ Guàrdia, 14, baixos
08001 – Barcelona
surt@surt.org
+34 933 428 380

Sadržaj ovog dokumenta predstavlja stajališta autora i samo je njihova odgovornost. Europska komisija ne prihvata nikakvu odgovornost za korištenja koja mogu proizći iz upotrebe informacija koje dokument sadrži.

Financirano iz Programa o pravima, jednakosti i građanstvu (2014-2020) Evropske unije